

Ημερίδα

Αποκατάσταση ασθενούς με νόσο Πάρκινσον

Διάγνωση και Θεραπευτική παρέμβαση

8 Νοεμβρίου 2025

Διοργάνωση

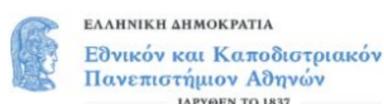
Attica Κέντρο Αποκατάστασης

Σε συνεργασία

με την Α΄ Νευρολογική Κλινική,
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ - Αιγινήτειο

Είσοδος Ελεύθερη

Υπό την αιγίδα της

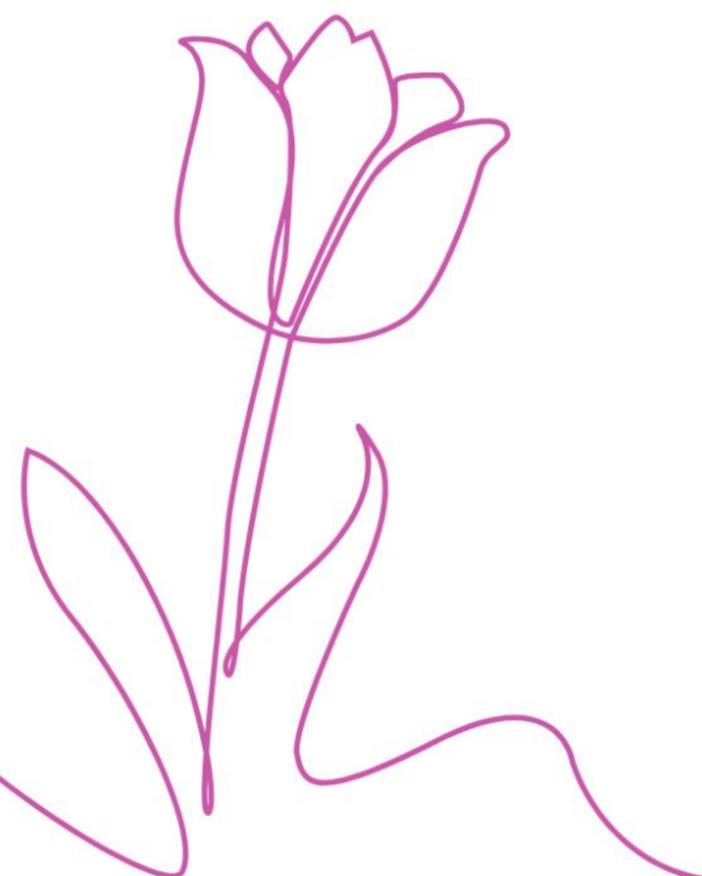

ΕΕΦΙΑΠ
Ελληνική Εταιρεία Φυσικής
Ιατρικής & Αποκατάστασης

Χώρος διεξαγωγής

Attica Κέντρο Αποκατάστασης
Μελέτη Μήλιου & Νικηταρά, 19018 Μαγούλα

www.atticarehab.gr

Χαιρετισμός

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με χαρά σας καλωσορίζουμε στην ημερίδα αφιερωμένη στην Νόσο Parkinson, που θα λάβει χώρα Σάββατο, 08/11/2025, στις εγκαταστάσεις του ΚΑΑ Attica, με τίτλο:

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΜΕ ΝΟΣΟ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ

ΔΙΑΓΝΩΣΗ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Η ημερίδα οργανώνεται από το Attica Κέντρο Αποκατάστασης σε συνεργασία με την Α΄ Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ - Αιγινήτειο Νοσοκομείο και τελεί υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εταιρείας Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης.

Στην ημερίδα συμμετέχουν συνάδελφοι Νευρολόγοι, Ιατροί Αποκατάστασης και Νευροχειρουργοί και πλαισιώνονται από Διεπιστημονική Ομάδα Επαγγελματιών Υγείας με εξειδικευμένη εμπειρία στην έρευνα και στην θεραπευτική παρέμβαση.

Με την ημερίδα αναδεικνύεται η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των επιστημόνων Υγείας, η διαρκής παρακολούθηση του ασθενή με ειδική φαρμακευτική θεραπεία και με ελάχιστονες και μείζονες επεμβάσεις.

Η παρέμβαση της Ιατρικής Αποκατάστασης και της θεραπευτικής ομάδας συμβάλλει στην αντιμετώπιση της συμπτωματολογίας της πάθησης και στην κάλυψη των καθημερινών αναγκών του ασθενούς, με την βοήθεια και της υποστηρικτικής τεχνολογίας ώστε να κερδηθεί μια ποιότητα ζωής με κοινωνική και επαγγελματική δραστηριότητα.

Συνάδελφοι,

Περιμένουμε την ενεργό συμμετοχή σας, ώστε να ανταλλάξουμε γνώσεις και εμπειρίες και να προτείνουμε οργανωτικές λύσεις αντιμετώπισης του ασθενή με Νόσο του Parkinson.

Λεωνίδας Στεφανής

Καθηγητής Νευρολογίας
Α΄ Νευρολογική Κλινική
Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Κωνσταντίνα Πετροπούλου MD, PhD

Ιατρός Αποκατάστασης
Επιστημονική Υπεύθυνη
Νευρο-Αποκατάστασης
ΚΑΑ Attica

Πρόγραμμα ημερίδας

Πρόεδροι

Λεωνίδα Στεφανής

Κωνσταντίνα Πετροπούλου

Αντιπρόεδροι

Αλέξανδρος Παπαδημητρίου

Σωκράτης Παπαγεωργίου

Μέλη

Κωνσταντίνος Ζάβρας

Βασιλική Μάνη

Γεώργιος Νεοχωρίτης

Κλαίρη Παπαστεργίου

Νικόλαος Πρωτόπαπας

Αθανάσιος Τσιβγούλης

Πρόγραμμα ημερίδας

09:00-09:45 / Εγγραφές

09:45-10:00 / Χαιρετισμοί

10:00-10:30 / **State of the art**

Προεδρείο: **Ξανθή Μιχαήλ - Κωνσταντίνα Πετροπούλου**

Επιδημιολογία, αιτιολογία, διάγνωση και πορεία της Νόσου Parkinson:

Είναι μια ενιαία νόσος;

Λεωνίδα Στεφανής

10:30-11:45 / **Συνεδρία Α΄**

ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΝΟΣΟ PARKINSON

Προεδρείο: **Ευάγγελος Κουρεμένος - Στέφανος Κορφιάς - Αυγουστίνος Καμπάς**

Αναγνώριση και φαρμακευτική θεραπεία πρώιμων και όψιμων κινητικών εκδηλώσεων.

Χρήστος Κορός

Νευροχειρουργική παρέμβαση με Deep Brain Stimulation (DBS).

Νίκος Χαλιάσος

Στόχευση της Αποκατάστασης στην αντιμετώπιση της κινητικής δυσλειτουργίας.

Αθανάσιος Τσιβγούλης

Πλάνο νοσηλευτικής φροντίδας. Αποκατάσταση εσωτερικής νοσηλείας / εξωτερικός ασθενής.

Χρύσα Χρυσοβιτσιάνου & Αγγελική Παράσχου

11:45-12:00 / Συζήτηση

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΝΟΣΟ PARKINSON

12.00-13.30 / **Συνεδρία Β΄**

Προεδρείο: **Λεωνίδα Στεφανής - Τερέζα Ακουαβίβα - Μάρκος Σγάντζος**

Ταξινόμηση και αιτιολογία των Διαταραχών Ισορροπίας στη Νόσο Parkinson.

Αθηνά Μαρία Σιμιτσή

Αξιολόγηση του τρόμου. Κλινική και Νευροφυσιολογική προσέγγιση.

Ευάγγελος Αναγνώστου

Επίδραση της άσκησης σε άτομα με Νόσο Parkinson: Εμπειρία από φυσιοθεραπευτές, γυμναστές και αθλούμενους.

-Αερόβια Άσκηση. **Ευθύμιος Σχοινάς**

-Άσκηση Αντίστασης. **Νίκος Κουκουλάκης**

-Χορός. **Μιχάλης Ελπιδοφόρου**

Τεχνικές βελτίωσης και λειτουργικότητας άνω άκρου: Εκπαίδευση γραφής.

Ελένη Νταγκουνάκη & Δημήτρης Πικριδάς

Πρόγραμμα ημερίδας

13:30-13:45 / Συζήτηση

13:45-14:15 / Διάλειμμα

14:15-15:15 / Συνεδρία Γ΄

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΗ ΚΙΝΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΝΟΣΟ PARKINSON

Προεδρείο: **Τριαντάφυλλος Ντόσκας - Σωκράτης Παπαγεωργίου - Αικατερίνη Κοτρώνη**

Νοητική δυσλειτουργία και σύνθετες διαταραχές συμπεριφοράς.

Τριαντάφυλλος Ντόσκας

Εργαλεία Νευροψυχολογικής αξιολόγησης και γνωστική ενδυνάμωση σε ασθενείς με Νόσο Parkinson.

Κωνσταντίνος Καμπούρης

Αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων στη Νόσο Parkinson.

Ελπίδα Παναγιωτακουνάκου

Αξιολόγηση και παρακολούθηση του ασθενούς με Νόσο Parkinson μέσω τηλεϊατρικής. Η εμπειρία από το Ειδικό Ιατρείο Μνήμης και Νόσου Parkinson μέσω του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής.

Ευθαλεία Αγγελοπούλου

15:15-15:30 / Συζήτηση

15:30-16:15 / ΣΥΝΕΔΡΙΑ Δ΄

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΛΛΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Προεδρείο: **Αντώνης Τσαγκαρόπουλος - Χρύσα Αρβανίτη - Δανάη Τσιαμασφίρου**

Δυσλειτουργία ουροδόχου κύστεως και εντέρου. Αξιολόγηση και αντιμετώπιση.

Αγγελική Γαλάτα

Λογοθεραπευτική παρέμβαση στην ομιλία και στην κατάποση.

Ελίνα Τριπολίτη

Ειδική διατροφή στη Νόσο Parkinson.

Μαρία Τσακώνη

16:15-16:30 / Συζήτηση

Πρόγραμμα ημερίδας

16:30-17:00 / Συνεδρία Δ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Προεδρείο: **Αλέξανδρος Παπαδημητρίου - Νικόλαος Πρωτόπαπας - Μαργαλένα Μανωλά**

Βουτιλινική τοξίνη στην θεραπεία της περιοχικής Δυστονίας – Σπαστικότητας.

Επιλογή μυών προς έγχυση.

Κωνσταντίνα Πετροπούλου

Πιθανές εφαρμογές του rTMS στη Νόσο Parkinson.

Μαρία Ιωάννα Στεφάνου

17:00-17:15 / Συζήτηση

17:15-19:15 / Συνεδρία Ε΄

ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΣΟ PARKINSON

Προεδρείο: **Βασιλική Μάνη - Αθανάσιος Τσιβγούλης - Εύα Μητσιοκάππα**

Εκπαίδευση ισορροπίας, βάδισης και πρόληψης πτώσεων.

Πέτρος Αυτζόγλου

Εναλλακτικοί τρόποι επικοινωνίας με ασθενή με Νόσο Parkinson.

Ιωάννης Τζαλαβράς

Υποστηρικτική τεχνολογία λειτουργικότητας και φροντίδας.

Νατάσσα Νουρλόγλου

Συνεχιζόμενη Αποκατάσταση. Ο ρόλος της υδροθεραπείας.

Μαριλένα Αδάμ

Ειδικά διαμερίσματα διαβίωσης. Βραχύχρονη διαμονή και αξιολόγηση αναγκών ασθενή και φροντιστή.

Κωνσταντίνος Ζάβρας

Καταγραφή του δυναμικού της λειτουργικότητας ασθενών με Νόσο Parkinson με το ερωτηματολόγιο PDQ-39.

Αφροδίτη Παπαδοπούλου

Τηλε-Αποκατάσταση. Ο ρόλος ψηφιακών μεθόδων καταγραφής.

Παναγιώτης Ζήκος - Γεώργιος Νεοχωρίτης

19:15-19:30 / Συζήτηση

19:30-20:00 / ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Λεωνίδας Στεφανής - Κωνσταντίνα Πετροπούλου

Συμμετέχοντες

Αγγελοπούλου Ευθαλία MSc, Υπ. Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Νευρολόγος, Επιστημονική Συνεργάτης Α΄ Πανεπιστημιακής Νευρολογικής Κλινικής, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Αδάμ Μαριλένα MSc

Υπεύθυνη Τμήματος Υδροθεραπείας και Άσκησης, Attica ΚΑΑ

Ακουαβίβα Τερέζα MD, PhD

Νευρολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια Νευρολογικής Κλινικής, ΘΡΙΑΣΙΟ Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας

Αναγνώστου Ευάγγελος

Νευρολόγος, Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας ΕΚΠΑ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Αρβανίτη Χρύσα MD, PhD

Νευρολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια Νευρολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ.

Αυτζόγλου Πέτρος PT, MSc, NDT

Φυσικοθεραπευτής, Προϊστάμενος Τμήματος Φυσικοθεραπείας - Θεραπευτικών Τμημάτων, Attica ΚΑΑ

Γαλάτα Αγγελική MD, PhD, SFEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης

Ελπιδοφόρου Μιχάλης PhD(c), MSc, BSc, PT, HND, Dip. Acu

Φυσικοθεραπευτής, Ειδικός στον θεραπευτικό χορό, Καθηγητής Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης

Ζάβρας Κωνσταντίνος

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονικός Συνεργάτης Attica ΚΑΑ

Ζήκος Ι. Παναγιώτης

Νευρολόγος, Κέντρο Πάρκινσον & Διαταραχών Μνήμης Αθηνών

Καμπάς Αυγουστίνος RN, BSN, MSc

Διευθύνων Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Attica ΚΑΑ

Καμπούρης Κωνσταντίνος MSc

Κλινικός Νευροψυχολόγος, Υπεύθυνος Ψυχοκοινωνικής Υπηρεσίας, Attica ΚΑΑ

Συμμετέχοντες

Κορός Χρήστος MD, PhD

Νευρολόγος

Κοτρώνη Αικατερίνη, MSc, LFEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Trainer EBPRM, Διευθύντρια Κλινικής ΦΙΑπ, Γ.Ν.Α. ΚΑΤ

Κουρεμένος Ευάγγελος MD, PhD

Νευρολόγος, Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

Κουκουλάκης Νικόλαος, MSc

Γυμναστής, Δημιουργός του Parkinson Powerlifting, Ασθενής με Νόσο Parkinson

Μάνη Βασιλική, MD, PhD, SFEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονική Διευθύντρια Attica ΚΑΑ

Μιχαήλ Ξανθή MD, PhD

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Ομότιμος Καθηγήτρια Ιατρικής Αποκατάστασης ΑΔΑ, Επίτιμη Πρόεδρος ΕΕΦΙΑπ

Μανωλά Μαργαλένα, PT, MSc, MD, PhD, FEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Μονάδα Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Νευρολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ Ε.Ε.Σ.

Νεοχωρίτης Γεώργιος

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονικός Συνεργάτης Attica ΚΑΑ

Νουρλόγλου Αναστασία MSc

Εργοθεραπεύτρια, Υπεύθυνη Τμήματος Εργοθεραπείας Εξωτερικής Νοσηλείας Attica ΚΑΑ

Νταγκουνάκη Ελένη

Εργοθεραπεύτρια, Attica ΚΑΑ

Παναγιωτουνάκου Ελπίδα Msc

Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια, Επιστημονική Συνεργάτης Α' Νευρολογικής Κλινικής, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Συμμετέχοντες

Παπαγεωργίου Σωκράτης MD, PhD, FANA, FEAN

Καθηγητής Νευρολογίας και Νευροψυχολογίας, Α΄ Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Παπαδημητρίου Αλέξανδρος MD, PhD

Ομότιμος Καθηγητής Νευρολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center

Παπαδοπούλου Αφροδίτη

Κοινωνική Λειτουργός, Attica ΚΑΑ

Παράσχου Αγγελική RN, BSN, MSc

Υποδιευθύνουσα Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Attica ΚΑΑ

Πετροπούλου Κωνσταντίνα MD, PhD

Ιατρός Αποκατάστασης, Επιστημονική Υπεύθυνη Νευρο-Αποκατάστασης, ΚΑΑ Attica

Πικριδάς Δημήτρης

Εργοθεραπευτής, Υπεύθυνος Τμήματος Εργοθεραπείας Εσωτερικής Νοσηλείας Attica ΚΑΑ

Πρωτόπαπας Νικόλαος

Νευρολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Attica ΚΑΑ

Τριαντάφυλλος Ντόσκας, MSc, PhD

Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής, Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Σγάντζος Μάρκος MD, PhD, SFEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Πρόεδρος ΕΕΦΙΑπ, Καθηγητής Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Σιμισή Αθηνά-Μαρία MD, PhD

Νευρολόγος, Εντεταλμένη Διδάσκουσα, Α΄ Νευρολογική Κλινική, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Στεφανής Λεωνίδας Pr., MD, PhD

Καθηγητής Νευρολογίας, Α΄ Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

Συμμετέχοντες

Στεφάνου Μαρία-Ιωάννα MD, MSc, PhD

Νευρολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Β΄ Νευρολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΑΤΤΙΚΟΝ

Σχοινάς Ευθύμιος, MSc

Φυσικοθεραπευτής – Εργοθεραπευτής

Τζαλαβράς Γιάννης, MSc

Λογοθεραπευτής, Υπεύθυνος Τμήματος Λογοθεραπείας, Attica ΚΑΑ

Τριπολίτη Ελίνα PhD, MRCSLT

Honorary Associated Professor, Clinical Neurosciences, ION, UCL,
Clinical Specialist SLT in Movement Disorders, National Hospital for Neurology
and Neurosurgery, London

Τσαγκαρόπουλος Αντώνιος

Επιμελητής Νευρολογικής Κλινικής & Υπεύθυνος Ιατρείου Απομυελινωτικής Νόσου,
251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας

Τσακώνη Μαρία, MSc

Κλινική Διαιτολόγος-Διατροφολόγος, Υπεύθυνη Τμήματος Διατροφής

Τσιαμασφίρου Δαμιανή MD, MSc, FEBPRM

Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιμελήτρια, Β΄ Κλινική
Αποκατάστασης ΕΚΑ

Τσιβγούλης Αθανάσιος, MD, MSc, FEBPRM

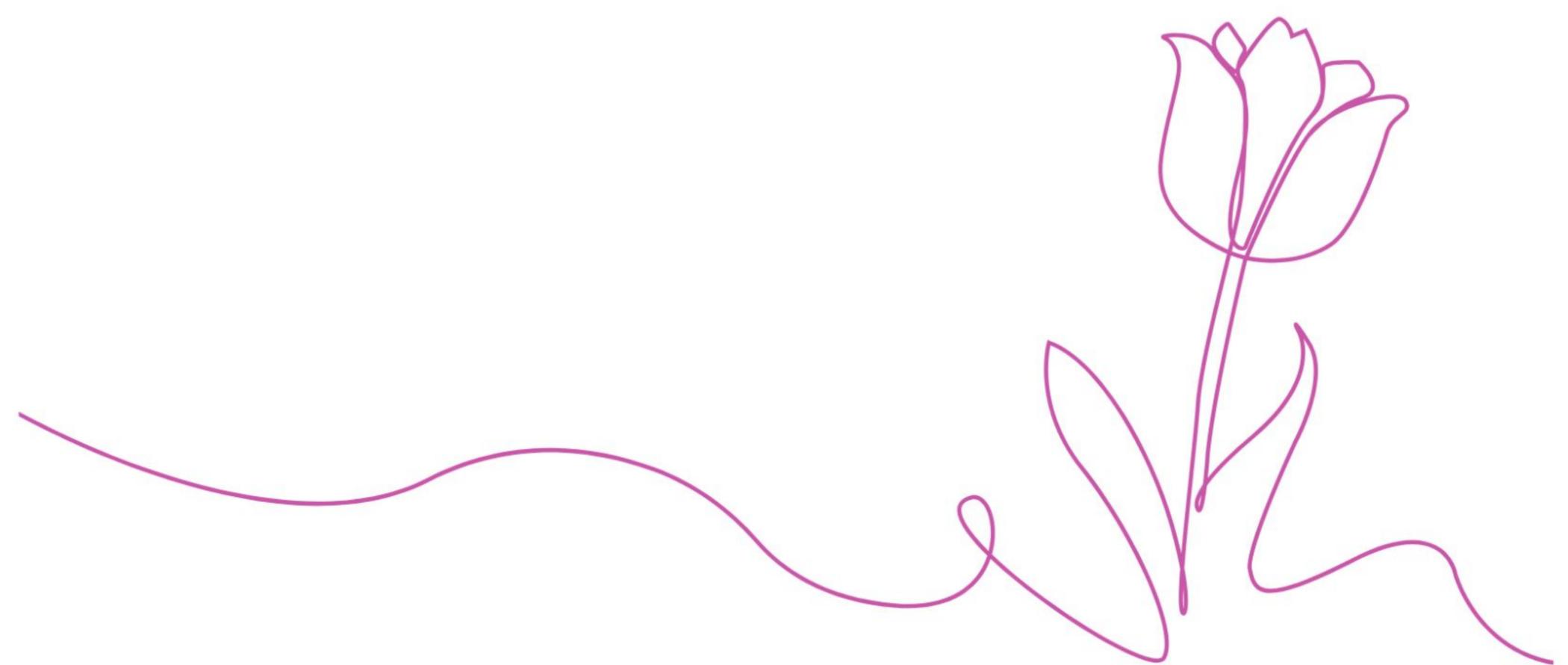
Ιατρός Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, Επιστημονικός Συνεργάτης
Attica ΚΑΑ

Χαλιάσος Νίκος, MD FRCS MSc PhD

Νευροχειρουργός, Διευθυντής Λειτουργικής Νευροχειρουργικής,
METROPOLITAN Hospital

Χρυσοβιτσάνου Χρύσα, RN, PhD, MSN, MSc

Προϊσταμένη Τομέα Νευρολογίας και Κέντρου Ειδικών Νευρολογικών
Νοσημάτων, Α΄ Νευρολογική Κλινική, Πανεπιστήμιο Αθηνών,
ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ Νοσοκομείο

attica

ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Νικητάρá & Μελέτη Μήλιου,
19018 Μαγούλα Αττικής

T +30 214 404 9400
E info@atticarehab.gr

www.atticarehab.gr

